ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

εισόδου w:

ΑΠΟΦΑΣΙΣΙΜΕΣ κ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ www.psounis.gr

ΑΠΟΦΑΣΙΣΙΜΕΣ κ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ www.psounis.gr

Μία Μηχανή Turing θα λέμε ότι **αποδέχεται** (ή ημι-αποφασίζει ή αναγνωρίζει) μία γλώσσα αν για κάθε συμβολοσειρά

- <u>Τερματίζει</u> με σχηματισμό (h, #uav#) αν $w \in L$
- Δεν Τερματίζει αν <math>w ∉ L (πέφτει σε βρόχο)

Αν για μία γλώσσα L υπάρχει μηχανή Turing που την ημι-αποφασίζει **λέγεται Turing Αποδεκτή** (ή Αναδρομικά Απαριθμήσιμη ή Turing-Απαριθμήσιμη ή Αναγνωρίσιμη) Γλώσσα

Σχηματικά απεικονίζουμε μια αποδεκτή γλώσσα ως εξής:

ΘΕΩΡΗΜΑ: Κάθε Turing-Αποφασίσιμη νλώσσα είναι Turing-Αποδεκτή γλώσσα.

(Σκιαγράφηση Απόδειξης αν Μ αποφασίσιμη:)

$$> M \longrightarrow L \xrightarrow{\Upsilon} R_{\#}$$
 $\downarrow N$
 $R \longrightarrow R_{\#}$

<u>Θεώρημα:</u> Η γλώσσα $H = \{ < M, w > | H M τερματίζει με είσοδο w<math>\}$ είναι αποδεκτή γλώσσα

Απόδειξη του Θεωρήματος:

Δείχνουμε ότι η Η είναι αποδεκτή γλώσσα κατασκευάζοντας μία μηχανή Turing Μ' η οποία ημι-αποφασίζει την Η ως εξής. Η Μ΄ με είσοδο <M,w> λειτουργεί όπως η καθολική μηχανή Turing U, δηλαδή προσομοιώνει την λειτουργία της μηχανής Truing M με είσοδο w.

Είναι προφανές ότι:

- Αν η Μ με είσοδο w τερματίζει, τότε θέτουμε την Μ' να τερματίζει.
- Αν η Μ με είσοδο w κρεμάει, μπορούμε να το «πιάσουμε» (π.χ. θέτοντας έναν ειδικο χαρακτήρα στο αριστερό άκρο της ταινίας της Μ και αν διαβαστεί αυτός ο χαρακτήρας, τότε η Μ΄ θα πέφτει σε ατέρμονα βρόχο).
- Αν η Μ με είσοδο w δεν τερματίζει, τότε και η Μ' δεν τερματίζει.

Συνεπώς η Μ΄ ημι-αποφασίζει την Η, άρα η Η είναι αποδεκτή γλώσσα.

ΚΛΕΙΣΤΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Η L_1 είναι Αποδεκτή Γλώσσα, άρα υπάρχει μία μηχανη Turing που την ημι-αποφασίζει έστω M_1 Η L₂ είναι Αποδεκτή Γλώσσα, άρα υπάρχει μία μηχανη Turing που την ημι-αποφασίζει έστω Μ₂

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Ένωση

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω Μ' η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

Εκτελεί εναλλάξ τις Μ, και Μ, δηλαδή τρέχει εναλλάξ ένα βήμα στην Μ, ένα βήμα στην Μ2 κ.ο.κ. Εάν σε κάποιο βήμα μία από τις δύο τερματίσει, τότε θέτουμε την Μ' να τερματίσει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Τομή

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω Μ΄ η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

1) Τρέχει την Μ, με είσοδο w.

Αν η M_1 δεν τερματίσει (άρα η w δεν ανήκει στην L_1), τότε και η M' δεν τερματίζει (όπως θα όφειλε, αφού η w δεν ανήκει στην $L_1 \cap L_2$) Αν η M_1 τερματίσει (άρα η w ανήκει στην L_1), τότε και η M' προχωρά στο επόμενο βήμα.

2) Τρέχει την Μ, με είσοδο w.

Αν η M_2 δεν τερματίσει (άρα η w δεν ανήκει στην L_2), τότε και η M' δεν τερματίζει (όπως θα όφειλε, αφού η w δεν ανήκει στην $L_1 \cap L_2$) Αν η M_2 τερματίσει (άρα η w ανήκει στην L_2), τότε και η M' τερματίζει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Παράθεση

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω Μ΄ η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

- Πρώτα μία μηχανή Turing διαχωριστής D παράγει όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της συμβολοσειράς w στην παράθεση δύο συμβολοσειρών w₁ και w₂ (δηλαδή όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της $w ως w_1 w_2$.)
- Για κάθε διαχωρισμό εξετάζεται παράλληλα αν η συμβολοσειρά w ανήκει στην παράθεση ως εξής:
  - Για τον πρώτο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην Μ₁ με είσοδο w₁ ένα βήμα της M₂ με είσοδο w₂.
  - Για τον δεύτερο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην Μ₁ με είσοδο w₁ ένα βήμα της M₂ με είσοδο w₂.
  - Για τον τελευταίο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην Μ, με είσοδο w, ένα βήμα της Μ, με είσοδο w.
- Αν σε κάποιο βήμα τερματίσουν οι δύο μηχανές που εξετάζουν έναν διαχωρισμό, τότε η Μ' τερματίζει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στο **Αστέρι Kleene**

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω Μ΄ η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

- Πρώτα μία μηχανή Turing διαχωριστής D παράγει όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της συμβολοσειράς w στην παράθεση 1.. |w| συμβολοσειρών (δηλαδή όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της w ως $w_1w_2...w_k$ με k=1,2,...|w|)
- Για κάθε διαχωρισμό εξετάζεται παράλληλα αν η συμβολοσειρά w ανήκει στο αστέρι Kleene:
  - Για τον πρώτο διαχωρισμό, έστω w₁w₂...w_i: Τρέχει ένα βήμα στην M με είσοδο w₁, ένα βήμα της M με είσοδο w₂,..., ένα βήμα της M
  - Για τον τελευταίο διαχωρισμό $w_1w_2...w_i$: Τρέχει ένα βήμα στην M_1 με είσοδο w_1 ένα βήμα της M_2 με είσοδο $w_2...$, ένα βήμα της M με
- Αν σε κάποιο βήμα τερματίσουν όλες οι μηχανές που εξετάζουν έναν διαχωρισμό, τότε η Μ' τερματίζει.